

VYVÁŽÍME

- ŽUMPY

- SEPTIKY

- BIOKALY Z DOMOVNÍCH ČOV

Odpadní vody likvidujeme u smluvních čistíren komunálních odpadních vod.

- Na požádání vystavujeme Potvrzení o odvozu OV.

- U bezodtokových jímek (žump) potvrzení vystavujeme dle zákona č. 254/2001 Sb. § 38, odst. 8 ve znění Novely č. 113/2018 Sb.

Objednávka služeb: tel. 723 123 952

Bližší informace: www.unitra-cz.eu

UPOZORNĚNÍ

Za vypouštění odpadních vod do vod povrchových nebo podzemních bez povolení vodoprávního úřadu může být uložena pokuta a to pro
a / fyzickou osobu do 100000,- Kč (Zák. č. 254/2001 sb. §116 odst. 2, písm. c))

**b/ pro podnikající fyzickou nebo právnickou osobu do 5000000,- Kč
(Zák. č. 254/2001 sb. § 125a, odst. 3.)**

S rostoucí životní úrovní a samotnou civilizací jdou ruku v ruce některé její dopady, jako např. produkce odpadů. Když pomineme kategorii odpadů nebezpečných, která je převážně doménou podnikatelské sféry, občanského života se týká segment odpadů zejména komunálních. Jedná se tedy o odpady, které jsou produktem běžného lidského života. Komunální odpady potom můžeme rozdělit na pevný odpad a tzv. komunální odpadní vody. Pevný nebo také někdy označovaný jako směsný komunální odpad většinou končí v popelnicích, kontejnerech nebo speciálních nádobách na tříděný odpad nebo použitý potravinářský olej. Při jeho likvidaci jsme zvyklí na standartní postup jeho likvidace: v určitý den do obce přijede popelářské nákladní vozidlo a tento odpad odveze k dalšímu zpracování nebo (v nejhorším případě) na skládku komunálního odpadu. Na tento systém jsme si za posledních padesát let již zvykli a bereme jej jako naprosto běžný. Jednou ročně uhradíme poplatek za svoz komunálního odpadu a jsme rádi, že problém s likvidací tohoto druhu odpadu je vyřešen na centrální, tedy obecní úrovni. Při tom ještě před několika desítkami let nebylo neobvyklé, že to, co nespálila kamna nebo kotel, končilo na divokých skládkách.

Zcela odlišná je však skutečnost na úseku likvidace komunálních odpadních vod a tento problém se týká v podstatě každého objektu, který není napojen na obecní či jinou centrální kanalizaci se zaústěním na komunální čistírnu odpadních vod.

S novým rokem 2021 nastala doba, kdy lze předpokládat, že skončí jakési nevyhlášené moratorium na nakládání s komunálními odpadními vodami. Tento stav vychází z platné legislativy a to ze zákona č. 254/2001 Sb. (Zákon o vodách), který byl novelizován právní normou č. 113/2018 Sb. A právě tato novela se významným způsobem dotýká každého producenta komunálních odpadních vod (KOV), který není odkanalizován. V čem je tedy novela Vodního zákona tak zásadní?

Zákon č.254/2001 Sb. v § 38 odst. 8 v podstatě umožňoval KOV likvidovat způsobem, kterým nebyl ohrožen jiný zájem chráněný zákonem. Co tento výklad znamená? Vlastník, provozovatel nebo jiný uživatel objektu, který řešil vlastní KOV čistěním v domovní čistírně odp. vod, septiku nebo je jímal v bezodtokové jímce (žumpě), se domluvil s místním farmářem a protože většinou na každé farmě se najde nějaký fekální traktorový přívěs nebo návěs, celá záležitost se vyřešila operativně rychle – traktor vysál obsah domovní ČOV, septiku nebo žumpy a tento obsah potom rozprášil na nejbližší zemědělskou půdu. To vše samozřejmě za předpokladu, že v místě rozstříku nebylo zasaženo např. chráněné krajinné území nebo ochranné pásmo vodního zdroje apod.. Již zmíněná Novela č. 113/2018 Sb. zcela zásadním způsobem upravuje odst. 8 § 36 a to tím, že producentovi KOV ukládá povinnost tuto odpadní vodu likvidovat pouze na komunální ČOV, odvoz a likvidaci potom umožňuje pouze provozovateli komunální čistírny odpadních vod nebo subjektu, který je k této činnosti oprávněn podle zvláštního zákona. Toto nařízení se vztahuje pouze na ty subjekty, kteří akumulují odpadní vody v bezodtokové jímce (žumpě). Tedy neplatí toto pro provozovatele septiků a domovních ČOV.

Aby problematika likvidace KOV byla lépe pochopitelná, zde je podrobnější vysvětlení:

Z hlediska technologické funkce je nutné rozlišit domovní ČOV, septik a žumpu. Domovní ČOV a septik jsou ve smyslu zákona považovány za vodní dílo, které dle jeho výrobce má

určitou specifickou funkci v čistícím procesu. Tato zařízení tedy musí být schválena do provozu příslušným vodoprávním úřadem (zpravidla se jedná o odbory životního prostředí na místně příslušném městském úřadu nebo jiném úřadu s přeneseným výkonem státní správy). Povolení těchto vodních děl může být také součástí kolaudačního rozhodnutí a to hlavně v případě novostaveb. Vodní dílo, tedy domovní ČOV nebo septik, v procesu likvidace KOV představuje určitý funkční stupeň, jehož parametry jsou součástí povolení vodoprávního úřadu. Občan se může domnívat, že z domovní ČOV nebo septiku odtéká čistá voda. OMYL !!! Tato zařízení stále vypouští vodu odpadní a podle zákona odpadní vody do vod povrchových nebo podzemních lze vypouštět pouze na základě povolení vodoprávního úřadu. Stejně jako lze změřit prakticky všechno, lze také změřit a tedy i stanovit maximální přípustné parametry celkového a biologického znečištění vypouštěných odpadních vod z těchto zařízení. Tyto parametry jsou zpravidla obsaženy v předmětném povolení. Málokdo také ví, že tato vodní díla podléhají pravidelným revizím. K domovní ČOV a septiku je nutné nejméně jednou za dva roky přizvat revizního technika, který vypracuje revizní zprávu. Závady zjištěné v revizní zprávě musí majitel nebo provozovatel zařízení odstranit do šedesáti dnů ode dne vydání revizní zprávy a tuto revizní zprávu musí v jednom výtisku dodat nejpozději do 31.12. příslušnému vodoprávnímu úřadu. Tímto procesem by mělo být zaručeno, že schválená vodní díla budou vypouštět pouze schválená množství odpadních vod a to při stanovených parametrech znečištění. Za nedodání revizní zprávy může být uložena pokuta do 20-ti tisíc korun.

V naší praxi se bohužel často setkáváme se zvláštním termínem ze strany našich zákazníků a to: „ bezúdržbová domovní ČOV nebo bezúdržbový septik“. Základním principem čistící funkce domovní ČOV je tzv. aerobní biologický kal, který pro svou správnou funkci potřebuje kyslík. Domovní ČOV tedy musí mít zdroj elektrické energie k zabezpečení provzdušňování aerační nádrže. Biologický kal jsou v podstatě živé bakteriální kultury, které ke svému životu potřebují právě kyslík a potravu. Potravou jim je organické znečištění v odpadní vodě. Tyto kultury se množí, narůstají a po uplynutí určité doby (zpravidla ji udává výrobce nebo tento určí způsob, kterým provozovatel ČOV zjistí, že je nutné přebytečný biokal odstranit) se musí kal z domovní ČOV odsát. V případě podcenění této kontroly zpravidla dochází k tomu, že přebytečný kal čistící funkci domovní ČOV zcela ochromí a ze zařízení, které při správném fungování má velmi vysokou čistící schopnost, se stane zapáchající průtoková vyhnívací jímka. Parametry odpadních vod na výstupu z takovéto nefunkční domovní ČOV mnohonásobně překračují povolené hodnoty a vodoprávním úřadem provozovateli , resp. majiteli takové ČOV může být uložena povinnost zjednatí nápravy a po té i pokuta do výše 50-ti tisíc korun. Uniklý biologický kal z ČOV představuje pro životní prostředí mnohem větší zátěž než samotná nečistěná odpadní voda. Např. pokud dojde k hydraulickému přetížení komunální čistírny odpadních vod kvůli špatně nastavenému bezpečnostnímu přepadu v odlehčovací komoře a tedy dojde k překročení sedimentační rychlosti biologického kalu v sedimentačních nádržích, vyplavený biologický kal způsobí ve vodoteči fatální škody na živých organizmech.

Septik, který je ve smyslu zákona také považován za vodní dílo, má funkci odlišnou. Bývá projektován podle hydraulického zatížení, to znamená, že rozhodujícím faktorem je zde ekvivalentní počet připojených obyvatel. Zásadním je zde totiž doba zdržení odpadních vod v jednotlivých komorách septiku. Čistící funkci zde zajišťuje tzv. anaerobní kal, který funguje bez přístupu kyslíku. To znamená, že k septiku není nutné vést přípojku elektrické energie. Jeho čistící schopnost je však nižší než-li u čistírny odpadních vod. Charakteristickým prvkem septiku je jeho přepad, nebo lidově zvaný trativod. Jedná se zpravidla o několik metrů dlouhou odpadní rouru, která je zaústěna do štěrkové

nebo pískové vsakovací jímky, odkud potom odpadní voda odtéká vsakováním do země. Jako významného prvku dočištění odpadních vod je zde využíván např. kořenový systém stromů. Anaerobní kal v septiku sedimentuje u dna a je také nutné za určitou dobu jej odsát. Tato doba je poměrně relativní a zpravidla se pozná podle toho, že kal u dna začne vyhnívat a na hladině počne vytvářet tuhou krustu. Tato tuhá konzistence narůstá a nakonec může vést k ucpání přítoku domovní kanalizace do septiku. Prvním příznakem je zjištění, že toaleta po spláchnutí pomalu odtéká. V extrémním případě může dojít vzedmulým kalem ucpání vsakovací jímky a septik začne přetékat revizním vstupem. Znovu zprovoznění takového septiku se zpravidla neobejde bez pomoci bagru. Optimální doba pro vyvezení septiku je jednou za rok. Septik jako vodní dílo podléhá pravidelným revizím stejně jak bylo uvedeno u domovních ČOV.

Bezodtoková jímka nebo-li žumpa je v podstatě popelnici na KOV. Jak se naplní, je nutné ji odsát a KOV odvézt k likvidaci. Z ekonomického hlediska se jedná o nejdražší způsob likvidace KOV. Na její instalaci není nutné stavební povolení, protože zde není předpokládána žádná čistící funkce a hlavně žádný vliv na životní prostředí, protože z této jímky nic neodtéká. I v těchto případech je někdy volbu žumpy považovat za optimální řešení: je vhodná jako jímka KOV u sezonních nebo rekreačních objektů, také tam kde s ohledem na místní poměry nelze povolit jakýkoli zdroj kontaminace spodních vod vodami odpadními. Obecně žumpa je zcela nevhodná pro objekt, který je trvale obydlen, produkce KOV je zde kontinuální a likvidaci KOV je možné řešit domovní ČOV nebo septikem. Stejně jako v septiku také v žumpě dochází k tvorbě anaerobních bakterií, ale jak již bylo řečeno, její čistící funkce je mizivá.

Pokud se vrátíme na začátek, tak jsme konstatovali, že Novela Vodního zákona č. 113/2018 Sb. ukládá producentovi KOV, který tyto akumuluje v bezodtoké jímce povinnost tyto likvidovat pouze v komunální čistírně odpadních vod. Na výzvu oprávněného orgánu, zpravidla příslušného vodoprávního úřadu musí potom doložit potvrzení, jehož znění je přesně stanoveno v zákoně, že své KOV likviduje v komunální ČOV. V případě nemožnosti doložit takové potvrzení může potrestán udělením pokuty a to do výše 20-ti tisíc korun pro fyzickou osobu nebo do 100 tis. korun pro osobu právnickou. Nutné je zde konstatovat, že rozhodujícím faktem je zde evidence u vodoprávního nebo stavebního úřadu o funkční povaze odpadní jímky. Nelze tedy do své žumpy dodatečně instalovat trativod a takovéto zařízení deklarovat jako septik. Netěsná žumpa z hlediska kontrolního orgánu je považována za nedovolené vypouštění odpadních vod do vod povrchových nebo podzemních a viníkovi může být v takovémto případě uložena pokuta do 100 tis. korun pro fyzickou osobu a do 5-ti milionů korun pro osobu právnickou. Jak již bylo konstatováno producent KOV, který tuto akumuluje v bezodtokové jímce je povinen potvrzení o vyvážení jímky doložit kontrolnímu orgánu 2 roky zpětně a protože Novela č. 113/2018 Sb. je účinná od 1.1.2019, právě nyní uplynuly dva roky, za které může kontrolní orgán potvrzení vyžadovat.

Další poměrně často rozšířený mýtus je, že odpovědnost za KOV po jejím odčerpání fekálním vozem přechází na majitele nebo provozovatele tohoto vozidla. Toto je však fatální omyl, který ve svém důsledku může mít také fatální následky. Skutečnost je taková, že producent KOV je zodpovědný za svoji odpadní vodu a to až do okamžiku jejího předání k likvidaci do příslušného zařízení, tedy na komunální ČOV. Pokud tedy nastane situace z praxe před r. 2019, kdy traktor vycucne obsah odpadní jímky a tento vypustí na pole nebo pastvinu, majitel jímky se dopustí přestupku na úseku Vodního zákona a to tím, že umožní nedovolené vypouštění odpadních vod do vod povrchových nebo podzemních a to se sankcí do 100 tisíc korun, provozovatel traktoru v případě právnické osoby za stejný přestupek potom do 5-ti milionů korun.

S ohledem na současný stav je nutné konstatovat, že likvidace komunálních odpadních vod se legislativně dostala do zcela jiné roviny a to doslova jak faktické tak ekonomické. Co bylo možné do konce r. 2018 provést v řádech stokorun, nyní je možné pouze prostřednictvím k tomu způsobilých firem a to již v řádech tisícikorun.

Dosavadní praxe, která funguje na principu „objednávka telefonicky, domluvení termínu a vlastní realizace odvozu KOV k likvidaci na ČOV“, ukazuje, že takový logistický proces je možný pouze v případě havárie (přetékající jímka, ucpaná domovní kanalizace apod.), tedy tehdy, kdy se jedná o čas, nikoli o peníze. Naším záměrem je postavení takového systému, který by významným způsobem zlevnil vyvážení odpadních vod. Současný stav je takový, jako když z Kaplice pojedou popeláři pro jednu popelnici a celou tuto operaci vyúčtují majiteli popelnice. Samozřejmě se jedná o ekonomický nesmysl, který ale bohužel funguje v případě malých odpadních jímek. Rozumíme skutečnosti, že současná reálná cena za vyvezení odpadní jímky v kontextu s cenou před r. 2019 celou řadu spoluobčanů odradí a plnou jímku vyřeší kalovým čerpadlem s výtokem do potoka nebo do lesa. Je nutné tedy položit otázku: „Je možné vyvážení odpadních vod dostat na přijatelnou cenu?“ ANO JE !

V současné době jsme vstoupili do jednání s kompetentními funkcionáři obecní samosprávy a to v obcích Benešov nad Černou, Pohorská Ves a Malonty. Smyslem bylo ve spolupráci s obcemi vytvořit takový model, který by měl fungovat na principu hromadného svozu komunálních odpadních vod a to na spádovou čistírnu odpadních vod v Benešově nad Černou. Jestliže naše vozidlo pojedje ze stanoviště od Českého Krumlova do vaší obce, kde bude celý den svážen předem objednané odpadní jímky na ČOV v Benešově, cena za takovou službu se logicky dostane na mnohem příznivější úroveň. Pro tyto služby provozujeme 10-ti Kubíkovou cisternu, která pojme dva i tři zákazníky. Denní kapacita zpracování odpadních vod na ČOV v Benešově je 30 kubíků. Nájezd kilometrů sacího vozidla do příslušné obce a dojezd zpět do stanoviště lze potom rozdělit mezi všechny vyvezené zákazníky. Takovýto logistický model by se časem mohl stát natolik samozřejmým jako je nyní vyvážení popelnice.

K této problematice je nutné ještě konstatovat, že ne všechny komunální čistírny odpadních vod jsou schopné zpracovat odpadní vody s anaerobním kalem. Takováto ČOV musí mít ve svém provozním řádu vysloveně stanoveno, že je schopna zpracovat dovážené odpadní vody. Kaly ze septiků a žump si totiž „nerozumí“ s aerobním kalem velké ČOV a v případě ČOV Benešov nad Černou se jedná o maximální denní množství 30 m³, které se postupně čerpadly přimíchává k nátoky z obecní kanalizace a tím se tyto dovezené odpadní vody naředují. Septik nebo žumpa, které nebyly leta vyváženy, zpravidla představují problém, protože ve spodních částech těchto jímek je již ztuhlý kal, který bez rozředění vodou nelze sacím vozem odsát. Takto hustý obsah sacího vozu nelze vypustit na ČOV v Benešově, protože čerpadla hustou konzistenci nezvládají. Septik nebo žumpu takového kalibru je možné zlikvidovat pouze na ČOV v Českém Krumlově. Cena za 1 m³ KOV v Benešově nad Černou je 250,- Kč, v Č. Krumlově 150,- Kč, v Kaplici 350,- Kč, bez DPH 10%. K těmto cenám je nutné ještě přičíst cenu práce a dopravy sacím vozem. Toto ale naznačuje na skutečnost, že pravidelně vyvážené jímky představují významnou úsporu pro producenta KOV.

Na webových stránkách naší společnosti: www.unitra-cz.eu jsou další důležité informace ohledně problematiky komunálních odpadních vod, včetně praktických příkladů možných porušení zákona a legislativy, která s tím souvisí.

Smyslem tohoto článku není reklama naší společnosti. Každý se může svobodně rozhodnout, kterou firmu požádá o pomoc při likvidaci odpadních vod a takovýchto firem je zde více. Účelem

tohoto článku je pochopení skutečnosti, že cena za likvidaci odpadních vod je především v logistickém procesu, který lze zefektivnit úzkou spoluprací občana s vedením obce, které může shromažďovat objednávky k hromadnému vývozu. Jestliže jste se právě „VY“ nyní rozhodl, že se domluvíte společně se sousedem a Vaši odpadní jímku společně vyvezete na ČOV, potom tento článek splnil svůj záměr. Nikdo z nás přece nechceme, aby v potocích tekly splašky a měli strach se napít vody ze studny.

Dovolte mi, abych Vám popřál v roce 2021 hlavně pevné zdraví a poděkoval za Váš čas, který jste strávili nad těmito řádky.

Bc. Roman Soudek, jednatel UNITRA s.r.o.